

חנה שוורץ, חנה עופר ורונית דינור
צוות ליווי פדגוגי לתומכי הוראה

התמודדות עם קשיים של תלמידים

איסוף, עריכה והכנת מצגת:
רונית דינור

החומרים במצגת נשענים על אתר משרה"ח

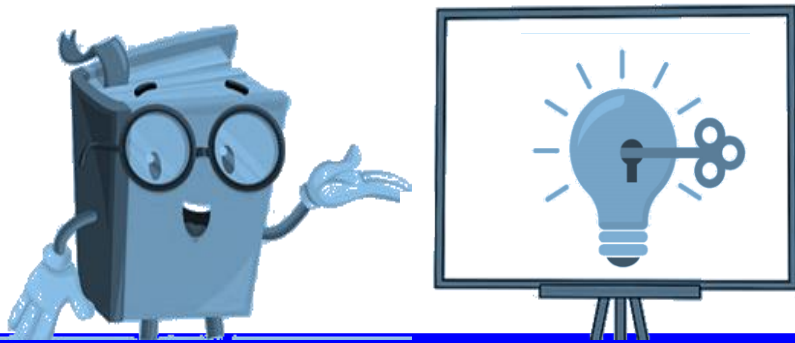
מבט פנימה על עצמך

😊 מה הכי קשה לי בעבודה עם התלמידים? מתי גורם לי "להתפוצץ" בתוכי?

😊 עד כמה קושי עם תלמיד/ה מערער את הבטחון המקצועי שלי, כחונך/ת?

😊 מהי תגובתי כשאני נתקל/ת במהלך המפגש, בבעיית משמעת של תלמיד/ה? האם אני משהה את תגובתי ומבין/ה שעלי האחריות לסייע לתלמיד/ה? או שאני מגיב/ה באופן רגשי – אישי?

😊 מה עוזר לי, להתמודד עם קשיים של תלמידים?

מבט פנימה על עצמך

☺ קושי של תלמיד/ה שלא האמנתי שאצליח להתמודד איתו. והצלחתי.

☺ תלמיד/ה שלא הצלחתי לעזור לו/לה, למרות שניסיתי ומאד רציתי.

מבט על התלמיד

לימוד בקבוצה אינו מחליף
שיחה אישית וקשר אישי עם התלמיד

כדי שתלמיד ישתף פעולה עם החונך, עליו להאמין בו ולסמוך עליו, ולדעת שהוא רוצה בטובתו.

התלמיד זקוק לביטחון. לדעת שאינו "נבחן" בכל רגע ורגע לגבי התנהגותו והידע שלו.

התלמיד זקוק להתנהגות עקבית של החונך ועידוד וחיזוקים, הנשענים על הכרות במסגרת שיחות אישיות.

דוגמאות לקשיים של תלמידים

**יש קשיים הדורשים
ליווי והכוונה של
יועצ/ת ביה"ס, ו/או
המחנכ/ת.**

חוסר הבנה בנחיצות העזרה

חוסר שיתוף פעולה (חוסר אמון

בתומך ההוראה)

מוטיבציה נמוכה ללמידה

קושי בתחום לימודי ספציפי

ועוד...

עקרונות בסיס לפתרון קשיים לימודיים / חברתיים של תלמידים:

שיתוף בשיקולי הדעת בעת מתן
המשימות

הכרות מעמיקה עם התלמיד/ה.
(תהליך שנבנה לאורך השנה)

תכנון יחידות מפגש עם גבולות
גמישים. בניית משימות קצרות
המאפשרות חוויות הצלחה

איתור הפתרונות המתאימים
ספציפית לתלמיד/ה, על בסיס
הכרות עם נקודות החוזק

פתיחת המפגשים באופן חוויתי
הנוגע לעולמו של התלמידים

להגדיר עם התלמיד/ה מה יחשב
בעיניו/בעיניה הצלחה (תיאום ציפיות)

השונות בין התלמידים מחייבת את חונך/ת
ההוראה להתנהל באופן שונה מול כל אחד
ואחת, בהתאם למאפייניה וקשייה.

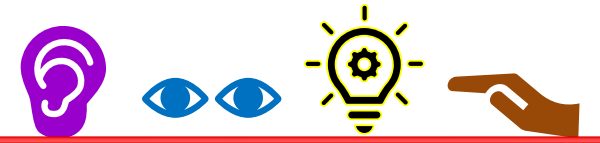

(ע"פ ריצרד לבוי)

התלמיד הסקרן

**צריך שיראו לו שלמידה היא תהליך מתמשך ושרוב המידע
ה"חדש" שהוא לומד, קשור בדרך כלשהי לחומר שנלמד קודם לכן.
עזרו לו לקבוע מטרות אישיות וככל שיתקדם, עודדו אותו והמשיכו
לקבוע מטרות נוספות.**

התלמיד המונע ע"י השתייכות

**חשוב לו להיות מזוהה עם קבוצה, צוות, חברים. יגיב טוב יותר
ללמידה משותפת בקבוצה, מאשר למידה פרטנית.**

**הוא יגיב היטב למורה שמספר על עצמו וישתף בסיפור על עצמו.
הוא צריך להרגיש שהמורה מכיר אותו ונהנה מחברתו.**

תלמיד/ה המונע ע"י הצורך בהכרה

**יש לו צורך חזק להיות מוערך. הוא מפיק תועלת ממשוב
מייד, ורגיש מאד לביקורת ונזיפות. חשוב לאתר את נקודות
החוזק שלו, ולשקף לו אותן, ומשם ליצור את החיבורים
לעבודה השוטפת איתו. הוא יגיב היטב לחיזוקים ושבח.**

התלמיד החברותי

ערך השייכות מאד חשוב לו. זקוק לחיבורים ואינטראקציה עם המורה. חשוב לתת מקום לסיפורים אישיים שלו, שבהם פעל עם קבוצה של חברים, משפחה וכד'. חזקו בו ללא הרף את הרעיון שהוא חבר טוב ומסוגל לתרום לאחרים.

התלמיד המונע ע"י רגשות

**רגיש מאד ובא בקלות במבוכה. הדימוי העצמי שלו תלוי
בתגובות שהוא מקבל. הוא מתקשה להעריך בעצמו את תיפקודו
או את נקודות החוזק שלו. חשוב לסייע לו לאתר אותן. זקוק
למורה שישקף לו את נקודות החוזק והייחודיות שלו.**

התלמיד האגרסיבי

חשוב לו שדעותיו ורגשותיו יישמעו.

בקשו ממנו מדי פעם לשמוע ולהשמיע רעיונות שלו. הימנעו

ממאבק כוחות. חשוב לתת לו לבחור בין משימות או מטלות

ולבקש הסבר לבחירתו.

אם אפשר, השתמשו בהצעותיו ושבחו אותו.

לסיכום:

מרכיבי הצלחת החונך/ת בהתמודדות עם קשיי התלמידים

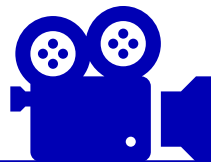
✓ יצירת דיאלוג אמפתי המושתת על בניית יחסי אמון, אכפתיות ודאגה כנה לקידומו של התלמיד/ה

✓ תכנון מפגשים המתבססים על בניית "מסגרת" בעלת מאפיינים ייחודיים, ופתרונות המותאמים לצרכי התלמיד/ה.

✓ הנעת התלמיד/ה קדימה לשיתוף פעולה, פתיחות, ותחושת שביעות רצון הדדית מהתהליך.

הכלה, בהירות, תכנית מותאמת לקושי, חיזוקים

המלצה על חומרי עזר לחונך:

<https://www.youtube.com/watch?v=FH-WSrIGVdM>

למה לא כדאי לומר: "אתה רואה? כשאתה רוצה, אתה יכול" 4.20 דקות

<https://www.youtube.com/watch?v=Z-VTM0IYv07>

חוויית אישיות של מורים לגבי הצבת גבולות לתלמידים 6.20 דקות

<https://www.youtube.com/watch?v=GKqeb.utuoy=erutaef&4tYT6j4>

התמודדות עם אי – הצלחות 4.10 דקות

<https://pop.education.gov.il/teaching-practices/search-teaching-practices/learning-from-lack-of-successes-as-tool-empowers-learning>

אתר ובו הצעות נוספות לפעילויות וסרטונים